

Mediàtic

DE L'ALT EMPORDÀ

Especial
prevenció
de residus

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

AGOST 2025 • N° 6

SUMARI

L'ESPIGÓ	3	LA LLANTERNA	18
RE-MUGA	4	ECO-COMPETENTS	22
DE MÀ EN MÀ	6	MODE DE BAIX IMPACTE	26
ECOTIPS	8	MALBARATAMENT	30
VENTEDUCATS	10	FES-HO TU MATEIX	32
A VISTA D'OCELL	12	ECOSFERA	35
ELS PLANÇONS	16		

L'ESPIGÓ

El millor residu és el que no es genera

Vivim envoltats de productes d'un sol ús, embolcalls innecessaris i una cultura que prioritza la comoditat per sobre de la sostenibilitat. En aquest context, la prevenció de residus s'erigeix com un dels reptes més urgents i, alhora, més ignorats de la nostra societat. Perquè sí, podem reciclar, reutilitzar, compostar... però res d'això no serà suficient si abans no aprenem a no generar residus.

La clau rau en la jerarquia de residus, una eina fonamental per entendre com hem d'abordar el problema. Aquesta jerarquia ens diu clarament: abans de reciclar, hem de reduir; abans de reduir, hem de repensar. En definitiva, ens convida a fer un canvi profund en els nostres hàbits de consum i en la manera com valorem els recursos.

Per què hem acceptat que tot és descartable? Què passaria si, abans de comprar, ens preguntéssim si realment ho necessitem? O si, en lloc de tirar, busquéssim alternatives creatives i sostenibles?

Cal recuperar el sentit comú ambiental, aquell que ens diu que el millor residu és el que mai ha existit. Aquest no s'ha hagut de produir, transportar ni gestionar. No ocupa espai en abocadors, ni emet gasos contaminants, ni arriba als oceans. És un no-residu, una victòria silenciosa per al planeta.

La prevenció no és només una responsabilitat institucional —tot i que les administracions hi tenen un paper essencial amb polítiques valentes i coherents—, sinó també una qüestió de compromís individual i col·lectiu. Cada elecció quotidiana suma: portar una carmanyola en lloc d'un tàper de plàstic d'un sol ús, comprar a granel, reparar allò que es trenca, evitar el malbaratament alimentari...

Canviar hàbits no és fàcil, però és imprescindible. Perquè no hi ha planeta B, perquè les generacions futures mereixen una Terra habitable i perquè, en el fons, consumir menys no és una renúncia, sinó una forma de viure amb més sentit.

En aquest número especial de Mediàtic, aprofundim en iniciatives, idees i reflexions que ens ajuden a caminar cap a un futur amb menys residus i més consciència. Perquè prevenir és estimar. I estimar el planeta és també cuidar-nos a nosaltres mateixos.

AUTORIA:
MARTA AMAT

Segueix-lo a:

www.rezero.cat
www.consumconscient.cat

Què és i què t'aporta l'estil de vida Residu Zero?

L'objectiu Residu Zero s'aconsegueix a partir d'un estil de vida que posa consciència sobre els nostres actes de consum i de gestió dels residus a casa, amb repercussions positives directes per la nostra butxaca, la nostra salut i la del medi ambient:

L'important no és el que posseeixo, és el que visc

Aplicar el Residu Zero permet trencar amb el fet de comprar allò que la publicitat em fa creure que és bo per a nosaltres o les super-ofertes innecessàries. Com a consumidors, tenim més control sobre la nostra vida i sabem més sobre el que tenim. Aquesta és la part potser més satisfactòria, fins i tot més que reduir els residus.

El Residu Zero és un motor econòmic

A través de l'estil de vida Residu Zero, el consumidor dóna suport a productors i comerços locals, empreses que reparen i a tota la comunitat que fa que una ciutat sigui més habitable i càlida. La indústria local i emprenedors es beneficien directament del sistema i la ciutadania es torna un actor directe del capital local.

El Residu Zero ens estalvia diners i temps

Planificar la compra, reduir el consum de productes innecessaris, optar per un model d'oci no basat en el consum material... Això significa disposar de més temps per a nosaltres i estalviar diners que pots invertir en espais de creixement personal, relacions humanes i bons moments amb aquells que estimes.

Residu Zero vol dir menys residus i, per tant, menys danys ambientals

Reciclar no és la solució al problema dels residus. Evitar els embalatges i els productes d'usar i llençar, evitar els productes d'higiene i neteja amb components no naturals, participar de les recollides selectives i reduir el malbaratament alimentari es tradueix en la reducció d'impactes relacionats amb la generació de residus i en l'esgotament dels recursos naturals.

El Residu Zero és saludable

Un consum conscient està sovint associat a productes naturals, sense químics, de proximitat, sense envasos plàstics... que disminueixen la càrrega tòxica dels nostres residus. El Residu Zero també implica reduir el tractament finalista de les nostres deixalles (abocadors i incineradores) i per tant millorar la nostra salut i la del medi ambient.

El Residu Zero crea comunitat

Enforteix el teixit social: les xarxes d'intercanvi i de segona mà, els establiments de reparació, les botigues a granel, els comerços i mercats de proximitat, el compostatge comunitari, l'emprenedoria social... Totes són plataformes magnífiques per a teixir relacions, complicitats i debats conscients.

El Residu Zero torna al sòl el que és del sòl

Tant si recollim selectivament l'orgànica com si fem compostatge casolà contribuïm a reduir l'impacte dels residus i aconseguim un recurs natural (el compost) molt necessari per als nostres sòls. A més, si fas el teu propi compost pots utilitzar-lo per a cultivar el teus propis aliments.

El Residu Zero és un camí per no contribuir a alguns conflictes socials i ambientals del planeta

Amb el consum responsable de determinats productes (aparells electrònics, mobiliari, etc.), l'adquisició de productes de segona mà com la roba i la reparació dels aparells elèctrics i electrònics evitem l'extracció de recursos naturals sovint associats a conflictes bèl·lics i d'explotació laboral del planeta.

El Residu Zero ajuda les persones a connectar amb l'essència de la vida.

Amb Residu Zero prenem més consciència de com el nostre consum impacta al planeta i ens empoderem per prendre decisions millors per a una vida més senzilla i el futur de la humanitat. El Residu Zero ens fa sentir més vius.

Autoria: Rezero / Marta Amat

El valor de la segona vida: el mercat de segona mà creix amb consciència

En un món sacsejat per la sobreproducció i l'obsolescència programada, el comerç de segona mà es presenta com una alternativa sostenible, intel·ligent i cada cop més popular. Lluny de ser un recurs residual o marginal, el mercat de segona mà viu un auge sense precedents, tant a Europa com a Catalunya, i es consolida com un pilar fonamental de l'economia circular.

Una tendència a l'alça

Segons dades de la Comissió Europea, el mercat de segona mà ha crescut més d'un 20% en els darrers cinc anys a la Unió Europea. Plataformes digitals, botigues físiques, mercats de carrer i aplicacions mòbils han contribuït a normalitzar i expandir aquest model de consum. A Europa, s'estima que gairebé el 30% de la població ha comprat o venut articles de segona mà durant l'últim any, amb especial incidència entre els joves de 18 a 34 anys.

A Catalunya, la tendència segueix una línia similar. Segons l'Agència de Residus de Catalunya, més del 40% de les persones consumidores han adquirit algun producte de segona mà, i aquest percentatge continua augmentant, especialment en sectors com la roba, els llibres, els electrodomèstics i els mobles. L'any 2023, es van evitar més de 10.000 tones de residus gràcies a la reutilització de productes mitjançant punts verds, botigues d'intercanvi i iniciatives socials.

Per què comprar de segona mà?

Les raons per optar per la segona mà són moltes i diverses. A més del estalvi econòmic, que pot arribar fins al 70% en alguns articles, destaca el seu impacte ambiental positiu: comprar un producte de segona mà evita la fabricació d'un de nou, amb tot el que això implica en termes d'emissions, energia i recursos naturals.

A més, aquest tipus de consum fomenta la reducció de residus, alinea amb la jerarquia de residus (on la reutilització és la segona millor opció després de la prevenció) i dona suport a models de negoci socials i solidaris, com les entitats que promouen la inserció laboral a través de la recollida i venda d'objectes reutilitzables.

També hi ha un valor afegit emocional i cultural: trobar una peça única, recuperar objectes amb història o donar nova vida a allò que semblava obsolet és, per a moltes persones, una manera de consumir amb més consciència i personalitat.

La segona mà no és una moda passatgera: és una part imprescindible del futur sostenible que volem construir. Comprar usat no és comprar menys, és comprar millor.

Compra només el que realment necessites

El millor residu és el que no es genera.

Porta la teva bossa reutilitzable quan vagis a comprar

Digues adéu a les bosses d'un sol ús.

Evita els productes sobreempaquetats

Compra a granel sempre que puguis.

Utilitza carmanyoles, cantimplores i coberts reutilitzables

Ideals per a dinars fora de casa.

Prioritza productes duradors i reparables

Evita l'obsolescència programada.

Aposta pel comerç local i de proximitat

Reduiràs residus i emissions de transport.

KM 0

Evita el malbaratament alimentari

Planifica àpats, aprofita les sobres i conserva bé els aliments.

Repara abans de reemplaçar

Dona una segona oportunitat als teus objectes.

Intercanvia, regala o ven el que ja no fas servir

El que per a tu és un residu, per a algú pot ser un recurs.

Fes servir piles recarregables i aparells eficients

Més sostenibilitat, menys residus electrònics.

Opta per la roba de segona mà o sostenible

La moda també pot ser circular.

Venteducats

El sabater del barri

En Carles López, el sabater del barri, fa 32 anys que repara calçat de tot tipus, canvia soles, arregla descosits i aconsegueix allargar la vida del calçat malmès pel pas del temps i dels quilòmetres. També arregla bosses, motxilles, fundes d'instruments, tendals i d'altres elements fets de cuir i roba que es puguin cosir, encolar o rematjar. Atent amb els clients, sempre cerca la millor manera d'arreglar el que faci falta per tal d'evitar que sabates, motxilles o el que sigui no acabi a les escombraries. El podeu trobar al Carrer Sant Llàtzer 42 de Figueres.

Gaia

A Gaia hi podreu trobar tot tipus de detergents ecològics per casa i per la roba que podreu comprar a granel. Hi trobareu sabons i xampús en pastilla i diversos tipus de productes de cosmètica ecològics com ara tints per al cabell i olis naturals. Judith, responsable de la botiga, calcula que l'any passat la compra de detergents i olis a granel va evitar produir més de 500 kg de plàstic. Tot això sense comptar els altres productes que trobareu a la botiga que també col·laboren a reduir la quantitat de residus que generem. Un bon exemple en són els raspalls de dents de bambú, copes i calces menstruals i molts altres productes que us convidem a descobrir. Trobareu Gaia a la cantonada del Carrer d'En Blanc, 1 amb el Carrer Caamaño, 10, de Figueres.

 [@gaia.sostenible](https://www.instagram.com/gaia.sostenible)

Vidia

Vidia és una associació creada el 2022 amb un enfocament social i ambiental. L'associació recull oli vegetal usat a tot Catalunya i actualment ofereix feina i oportunitats de creixement a quatre treballadors amb discapacitat, o com a ells els agrada dir, treballadors amb capacitats especials. Disposen de 250 contenidors d'oli repartits al llarg del territori Català. A l'Alt Empordà podeu trobar els seus característics contenidors de color vermell a Llers, els Hostalets, Fortià, Vilanova de la Muga, l'Armentera, Peralada, El Port de la selva, Selva de mar i Albanyà. Un cop recollit, l'oli usat es ven a una planta de tractament on s'utilitza per a produir biodièsel. Els diners obtinguts de la venda de l'oli s'utilitzen per a cobrir despeses, comprar nous contenidors i ampliar el nombre de treballadors en plantilla. Si voleu incorporar contenidors de recollida d'oli vegetal al vostre municipi i que us expliquin la importància de la recuperació i la valorització de l'oli vegetal usat, poseu-vos en contacte amb l'associació.

 www.vidia.cat

 [@asociacionvidia](https://www.instagram.com/asociacionvidia)

La casa del mobil

La casa del mòbil és una botiga de venda i reparació de telèfons situada al centre de Figueres. D'ençà que va obrir la botiga l'any 2011, en Sarim repara tot tipus de telèfons mòbils, tauletes i ordinadors. A la casa del mòbil et substituiran una pantalla trencada, la bateria, el connector que ha deixat de funcionar o qualsevol altra averia que us pugueu imaginar. Sarim ens comenta que les pantalles i les bateries són dues de les reparacions més habituals que realitza. Així, si us ha caigut el mòbil a terra i ja no veieu res a la pantalla o si la bateria comença a acabar-se abans d'hora, el podeu reparar i allargar la vida al telèfon uns quants anys més. Però no tots els dispositius estan dissenyats per a poder ser reparats fàcilment. En Sarim hi treballa cada dia i segur que us podrà assessorar a l'hora de comprar un nou dispositiu que sigui fàcil de reparar.

Trobareu la casa del mòbil al Carrer nou número 70 de Figueres. Si teniu qualsevol dubte sobre la possibilitat de reparar el vostre telèfon, li podeu enviar un correu o un whatsapp.

 casadelmobil@gmail.com

 [T 610 059 999](https://www.whatsapp.com/channel/0029961005999999999)

Espigoladors

Espigoladors treballa per recuperar i dignificar l'activitat de l'espigolament, una pràctica amb arrels mil·lenàries que consisteix en la recollida, mitjançant acord amb el productor o productora, de fruites i verdures que són descartades del circuit comercial per excedents de producció, descens de vendes o qüestions estètiques. Així, contribueixen a reduir les pèrdues i el malbaratament alimentari a la vegada que donen visibilitat a la tasca del sector primari i sensibilitzen sobre el valor dels aliments.

Organitzen recollides, directament al camp, dels aliments que no es poden vendre i els canalitzen cap a entitats socials per facilitar l'accés a una alimentació saludable de persones en situació vulnerable. Si voleu participar a una espigolada o voleu oferir el vostre camp per a que sigui espigolat poseu-vos en contacte amb la fundació.

 www.espigoladors.cat | comunicacio@espigoladors.com

PREVENINT RESIDUS ARREU

Què es fa al món per a la prevenció de residus

COMPOSTATGE A PONTÓS

El projecte preveu gestionar el servei de compostatge de tot el municipi mitjançant el compostatge. Està previst que el 55% de la població del municipi que viuen al nucli urbà puguin anar a una de les dues noves zones de compostatge comunitari gestionades pel personal. El 45% restant es gestionarà amb compostadors domèstics individuals. Actualment el 30% de les llars de Pontós ja compte amb un compostador domèstic. Per tal de donar cobertura al 15% restant, es repartiran compostadors a la resta ciutadans que viuen en masies i nuclis aïllats. Per fer arribar aquest informació als usuaris es realitzaran diverses xerrades i tallers i es disposarà d'un educador ambiental que anirà a visitar els veïns per explicar-los com funciona el compostatge comunitari o com han de realitzar el compostatge domèstic.

EL SISTEMA DE DIPÒSIT, RETORN I DEVOLUCIÓ D'ENVASOS (SDDR), EL SISTEMA MÉS EFECTIU PER A RECUPERAR ENVASOS.

Cada cop més països europeus se sumen a la implementació del sistema SDDR per a recuperar les ampolles de plàstic i les llaunes de beguda. El 2025 seran ja 19 els països europeus que utilitzaran el sistema de retorn d'envasos. L'únic sistema que ha demostrat ser capaç d'assolir els nivells de recuperació del 90% exigits per la directiva europea per l'any 2029. Durant el mes de Novembre de 2024 el ministeri de transició ecològica ha arribat a la conclusió que és necessària la implantació del sistema SDDR a Espanya ja que durant l'any 2023 només es van recollir selectivament el 41% de les ampolles d'un sol ús de menys de tres litres, molt per sota del 70% que exigeix la llei de residus. Així que finalment en el plaç de dos anys, l'esperat sistema de devolució i retorn d'envasos serà una realitat a casa nostra.

ASFALTANT CARRETERES AMB BARREJA DE PLÀSTIC I QUITRÀ.

S'ha començat a fer servir residus plàstics per a incloure a la mescla de diferents elements que conformen l'asfalt. L'ús de plàstic permet reduir la quantitat de quitrà utilitzada i segons els experts confereix una major elasticitat i resistència a l'asfalt. És una iniciativa interessant que no redueix la producció de plàstic però és una manera de donar sortida als plàstics difícilment reciclable

COSTA RICA LLUITA CONTRA LA CONTAMINACIÓ DELS PLÀSTICS

L'any 2021 Costa Rica va prohibir la importació, venda i distribució del poliestirè expandit més conegut com a porexpan o Styrofoam. Aquest material usat en gots i caixes per les seves capacitats protectores i aïllants només es pot reciclar si està net i com que en molts casos és utilitzat com a contenidor de menjar, sol acabar als abocadors. Aquest 2024 ha prohibit la comercialització i distribució dels plàstics d'un sol ús.

INSTAL·LACIÓ DE TRES ESTACIONS DE MANTENIMENT DE BICICLETES A ROSES.

L'ajuntament de Roses ha instal·lat 3 estacions de manteniment de bicicletes al municipi que permeten fer el manteniment i reparar petites avaries de les bicicletes. Una estació es troba al Port Esportiu, l'altre a la zona esportiva i la darrera al casc antic. Les estacions compten amb un suport per a recolzar la bicicleta, un inflador i diverses eines a les que es pot accedir introduint una moneda de 50 cèntims o d'un Euro que es retorna a l'usuari un cop es torna a tancar l'estructura per a guardar les eines. Aquest tipus d'estacions faciliten l'autoreparació de les bicicletes i donen suport als a un model de mobilitat lliure de fums.

PUNTS DE REUTILITZACIÓ DE MATERIAL DE PLATJA A MENORCA

La fundació Menorca sense plàstic va instal·lar 11 punts de reutilització de material de platja, l'èxit de la iniciativa ha fet que se n'hagin instal·lat 15 més l'any 2024. D'aquesta manera els usuaris de la platja poden dipositar les, pales, cubells, pilotes o el que sigui perquè altres usuaris de la platja ho puguin reutilitzar i no acabin a l'abocador.

BIBLIOTEQUES DE LES COSES

Les biblioteques de les coses són espais de préstec d'objectes on es pot llogar o agafar en préstec objectes que necessitem de manera puntual. Això evita que els haguem de comprar i que els tinguem aturats en un armari la major part del temps. D'aquesta manera estalviem recursos naturals i diners, ja que no haurem de comprar un objecte o eina per fer-lo servir puntualment i tenir-lo agafant pols a l'armari. Un sol objecte de la biblioteca de les coses el poden fer servir servir moltes persones així no se n'han de produir tants i per tant reduïm residus. Les Biblioteques de les Coses també tenen un fort component comunitari perquè es mancomunen objectes, creant un sentiment de propietat compartida i reforçant els vincles entre el veïnat. Actualment podem trobar biblioteques de les coses a Barcelona als barris de Sant Martí a la Meridiana, l'Eixample i a ciutat vella. A Tarragona, Tiana i a dos instituts del maresme que ja tenen una biblioteca de les coses gestionada per els alumnes de l'institut.

PRECIOUS PLASTICS

Precious plastics és un projecte de maquinària lliure de tipus obert. El projecte que va començar en Dave Hakkens l'any 2013 i que segueix creixent, posa a disposició la metodologia i el coneixement per a poder engegar un centre de producció de productes de plàstic reciclat a petita escala. El projecte posa a disposició el coneixement per a poder crear i utilitzar una serie de màquines per triturar, fondre i injectar plàstic reciclat a més a més d'una xarxa global que permet posar en contacte els diferents centres de reciclatge de plàstic per tal que puguin compartir productes i establir un model de negoci a petita escala.

 [A Big Bang for Plastic Recycling](#)

Els plançons

DESCARREGA'T
EL CONTE DE LA
RESIDORA

1. Sopa de lletres: “Reduïm Residus”

Troba les paraules amagades relacionades amb la prevenció de residus:
(Pots posar-les en horitzontal, vertical i diagonal)

É	R	D	O	Y	F	P	Í	R	V	E	C	S
F	C	M	É	Ú	W	D	E	R	O	E	I	Í
Z	A	M	V	U	M	D	S	E	E	W	T	H
Z	N	V	É	F	U	E	T	C	Á	P	S	T
Q	T	X	X	E	G	Ü	I	I	Á	A	L	S
V	I	D	I	O	Ñ	É	J	C	E	P	P	O
C	M	X	N	G	H	V	V	L	Ó	E	V	P
Í	P	A	V	E	W	T	Á	A	L	R	J	M
R	L	A	Z	T	I	L	I	T	U	E	R	O
W	O	Ü	Ü	Q	N	Ñ	Z	F	I	R	B	C
J	R	B	O	T	I	G	A	I	A	V	N	N
H	A	Ú	U	Ó	Ñ	M	D	Ñ	N	P	R	N
V	Y	A	L	O	Y	N	A	M	R	A	C	Ó

PARAULES: REUTILITZA, RECICLA, REDUEIX,
CARMANYOLA, COMPOST, CANTIMPLORA, PAPER,
PLÀSTIC, BOTIGA, SEGONA, MÀ

3. Tria la millor opció

Marca amb una ✓ les opcions que ajuden a pre-
venir residus i amb una ✗ les que en generen:

- Comprar una ampolla de plàstic cada dia ☐
- Portar una cantimplora ☐
- Embolicar l'entrepà amb paper d'alumini ☐
- Fer servir una carmanyola ☐
- Llançar la roba vella a les escombraries ☐
- Donar la roba a una botiga de segona mà ☐
- Fer servir bosses reutilitzables ☐
- Imprimir fulls per escriure una sola cara ☐

2. Troba les 7 diferències: “Esmorzar sostenible”

Troba les 7 diferències i digues quines
són bones per reduir residus!

La Llanterna

La jerarquia de gestió de residus posa èmfasi en la prevenció de residus i la reutilització com a les primeres estratègies a de la gestió dels residus. Des de les entitats locals es poden utilitzar diferents estratègies per a informar sobre la importància de la prevenció de residus: fer campanyes per incentivar la compra a granel i el consum en comerços locals sostenibles, disposar d'instal·lacions per a la reutilització de residus: espais d'intercanvi, o espais de taller de reparació, incentivar l'ús de la biblioteca...

Hem de tenir clara la importància i prioritats quan volem donar sortida a una cosa de la que ens volem desprendre.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà

vol unir-se a les iniciatives comarcals per a la prevenció de residus amb un projecte que s'inicia el 2025 amb la posada en marxa d'un espai taller de reutilització al Centre de tractament de residus de l'Alt Empordà.

El millor residu és el que no es genera, i per tant a l'entorn d'un complex que gestiona milers de tones de residus anuals, considerem que no podia faltar un espai dedicat a la prevenció. Aquest espai és el nou Taller de reutilització.

Els objectius d'aquesta iniciativa són:

- Incentivar la reutilització i allargar la vida útil dels objectes i materials.
- Formar, diferents segments de la població, respecte a la reparació d'objectes d'ús domèstic.
- Formar i generar intercanvis d'idees per a la reutilització dels residus o dels seus materials per a donar-los altres usos a través d'una xarxa de reutilització.

- Diversificar les tipologies de residus reutilitzats o reparats en l'actualitat (centrat en la fusta).
- Incrementar l'interès per a utilitzar el mercat de segona mà, inclòs el de la Xarxa comarcal de deixalleries i altres espais municipals de prevenció.

No podem concebre un taller sense un lloc on puguem triar entre objectes que s'han llençat i que els podem donar una nova vida. Per tant la Deixalleria comarcal situada al CTR Alt Empordà disposarà d'un espai específic per a guardar objectes amb possibilitats de reutilització. Ens poden arribar dels usuaris de la deixalleria, o a vegades en camions de residus voluminosos procedents dels municipis.

LA LLANTERNA

Què hi podem trobar a l'espai de preparació per a la reutilització?

Aquells objectes que han arribat al CTR Alt Empordà a través de la recollida selectiva municipal o els usuaris de la deixalleria comarcal.

El Taller

El taller de reutilització és la resposta a recuperar un element que hem trobat a la deixalleria o bé un objecte que teniem a casa i que li volem allargar la seva vida útil. I és que a vegades no disposem a casa de l'espai, les eines o els coneixements per fer allò que ens hem imaginat per a transformar una cosa que ens agrada.

El taller consta de tres espais:

- Una nau de treball amb espais separats per a treballs de diferents tipus: treballs de fusta, reparacions elèctriques, pintura o costura...
- Un porxo exterior per a fer diferents activitats relacionats amb la reparació i reutilització
- Un espai per a exposició de treballs fets, intercanvi d'eines o objectes relacionats amb el taller.

Hi trobareu:

- «**el racó de l'intercanvi**» on hi trobarem unes estanteries amb material fungible, que hagi sobrat de tallers o treballs (pintures, dissolvents, claus...) que es podrà utilitzar lliurement, sempre amb un ús responsable. També es podran donar materials o objectes relacionats amb la reutilització que no utilitzem a casa per a que algú els pugui fer servir.
- **Exposició d'idees:** per veure treballs de reutilització fets i que podeu aplicar a casa.
- **El Racó de la Residora** dedicat a infants per a activitats creatives de prevenció.

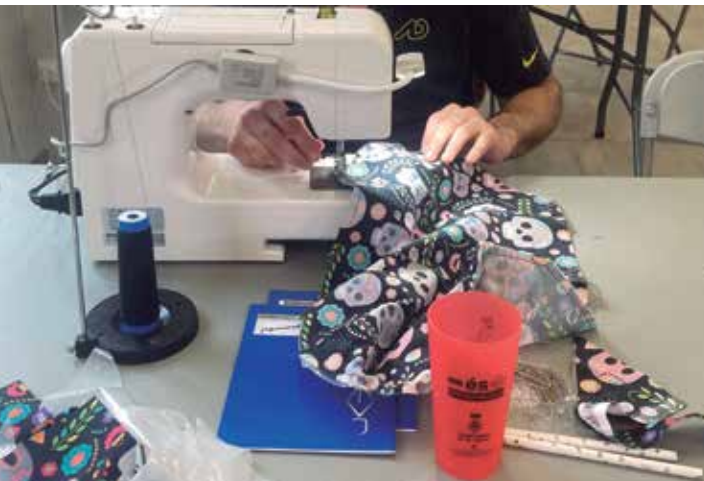
L'espai estarà equipat amb elements que ens permetin accedir a tutorials on line tant realitzats per l'àrea de medi ambient com públics a internet d'origens diversos.

Quines activitats s'hi podran fer?

- Utilització d'un espai i eines adequades atès que sovint els habitatges petits no permeten fer alguns treballs de reparació.
- Formació personalitzada per a fer treballs de reutilització específics per usuaris del taller. En aquest cas s'estableix un horari de formació de dissabtes al matí. Aquesta consistirà en disposar d'un formador generalista que pugui donar els coneixements de tècniques bàsiques d'utilització d'eines, de reparació d'objectes o restauració de mobles....
- Tallers temàtics específics de diverses tècniques de reparació o reutilització per a aprendre un xic de tot.
- Tallers específics per a grups organitzats: Centres educatius, grups de la Xarxa de reutilització, que ja portin els seus formadors.

Els usuaris del taller en xarxa

La xarxa virtual de reutilització és un espai virtual de participació i intercanvi per a persones interessades en realitzar activitats de reutilització i reparació d'elements per tal de prevenir el seu destí com a residus. La dinamització dels usuaris de la xarxa comarcal es farà a través de dues vies:

- Comunicacions a través de les xarxes socials del Consell Comarcal
- Els usuaris de la xarxa virtual de reutilització s'hauran de donar d'alta al web del taller per a rebre informacions personalitzades.

Alhora el Consell Comarcal dinamitzarà trobades i intercanvis. En funció dels dinamisme dels integrants s'incentivaran iniciatives de caràcter municipal amb aquest mateix objectiu.

L'espai es dinamitza a través d'un web específic que promourà una xarxa virtual de reutilització i informará de les condicions d'utilització del taller.

El racó de la RESIDORA

Els més petits de la casa són els que tenen més imaginació per a transformar un objecte en un altre, per jugar amb una caixa de cartró transformant-la en una casa, un vehicle o aquell objecte més inversemblant que tingui relació amb el seu joc imaginari. Al Taller tenen el seu racó, acompanyat de la Residora, aquell personatge emblemàtic de la comarca que va sortir d'ells i que fa bandera de la prevenció des de fa uns anys.

Aquest serà un espai segur per fer tallers, per jugar o per fer volar la imaginació mentre els adults estan fent un treball al taller de reutilització.

Al CTR Alt Empordà es proposen visites familiars adaptades als més petits i que a part de veure les instal·lacions de manera amena i didàctica, l'activitat es dinamitza a través del joc i dels tallers de reutilització.

Eco-competents

Vols començar un comitè verd per reduir residus a la teva escola? Només cal una bona idea, un grup amb ganes i un compromís col·lectiu per fer del nostre entorn un lloc millor i reduir residus.

El comitè verd és molt més que un grup: és una oportunitat per aprendre a organitzar-se, debatre, decidir i actuar de forma responsable.

Què és un comitè verd?

Un comitè verd escolar és un grup format per alumnes, mestres i, si es vol, famílies o personal no docent, que té com a objectiu promoure accions sostenibles dins i fora del centre. És una eina de participació activa per fer que l'escola sigui més respectuosa amb el medi ambient. Us animem a començar el comitè verd per la prevenció de residus.

Per a què serveix?

El comitè verd té moltes funcions, però una de les més importants és ajudar a prevenir la generació de residus al dia a dia. Amb aquest objectiu, el comitè pot:

- Detectar hàbits que generen residus innecessaris.
- Proposar alternatives sostenibles (com reduir els embolcalls d'un sol ús).
- Organitzar campanyes de sensibilització dins l'escola.
- Avaluar l'impacte de les accions i buscar millores contínues.
- Implicar tota la comunitat educativa en canvis concrets i realistes.

Com animar-se a crear-ne un?

1. Començar petit, pensar en gran

No cal muntar una gran estructura d'entrada. Un petit grup d'alumnes i docents motivats ja poden començar a fer propostes i accions senzilles.

2. Donar veu a l'alumnat

Permetre que siguin els nens i nenes qui liderin propostes els fa sentir participants i més compromesos. Es poden fer eleccions o voluntariats per formar part del comitè.

3. Establir reunions regulars

És important fixar moments periòdics per reunir-se, debatre, compartir idees i fer seguiment de les iniciatives.

4. Posar-se fites clares i assolibles

Per exemple: reduir un 50% els embolcalls d'un sol ús a l'hora d'esmorzar en un mes. O organitzar una setmana "residu zero".

5. Fer visibles les accions

Publicar cartells, crear murals, compartir les iniciatives per megafonia o xarxes socials del centre. La comunicació ajuda a conscienciar i a inspirar més participació.

6. Celebrar els èxits

Quan una acció funciona, cal reconèixer-ho! Fer un petit acte, una exposició o una recompensa simbòlica pot motivar encara més.

Idees per prevenir residus a l'escola

1. Esmorzars sostenibles

Promoure que l'alumnat porti entrepans amb carmanyola o embolcalls reutilitzables (com Boc'n Roll). Evitar envasos d'un sol ús com brics de suc o bosses de plàstic.

2. Font d'aigua + cantimplores

Fomentar l'ús de cantimplores en lloc d'ampolles de plàstic. Instal·lar fonts d'aigua accessibles dins del recinte.

3. Papereres de recollida selectiva

Tenir contenidors ben diferenciats: paper, envasos, orgànic, resta, piles, etc.
Fer tallers per ensenyar a reciclar correctament.

4. Reduir l'ús de paper

Fer servir més documents digitals.
Reutilitzar fulls per fer esborranys o manualitats.
Imprimir a doble cara sempre que sigui possible.

5. Tallers de reutilització i reparació

Crear un espai de reparació de joguines, roba o aparells electrònics.
Fer tallers de creativitat amb materials reutilitzats (cartó, taps, pots...).

6. Fomentar la segona mà

Organitzar mercats d'intercanvi de llibres, joguines, roba o material escolar.
Promoure el préstec de llibres de lectura i de text.

7. Hort escolar ecològic

Fer compostatge amb les restes orgàniques del menjador o esmorzars.
Utilitzar materials reciclats per fer jardineres o regadores.

8. Projectes i concursos ecològics

Fer campanyes de sensibilització sobre la prevenció de residus.
Crear cartells, vídeos o podcasts fets pels alumnes.

9. Formació i conscienciació

Incloure temes de sostenibilitat al currículum.
Fer xerrades amb entitats ambientals o experts.

10. Comitè verd d'alumnes

Crear un grup d'alumnes encarregat de promoure bones pràctiques ambientals dins l'escola.

Escoles amb iniciatives de prevenció:

Tallers de reparació de bicicletes a les escoles de Castelló d'Empúries

Aquest setembre a l'escola Joana d'Empúries, el Ruiz Amado i l'Institut Escola El Bruel d'Empuriabrava s'han realitzat seminaris per explicar als alumnes com funciona una bicicleta, com arreglar una punxada o què cal fer quan surt la cadena. La iniciativa ha estat molt ben acollida pels alumnes que han aprofitat per fer preguntes per aprendre a arreglar la bicicleta.

Escola Llagut de Sant Pere Pescador

Aquesta escola està molt implicada en la reducció de residus mitjançant el compostatge i la segregació de les restes d'envasos plàstics i paper-cartró que generen.

La FORM que composten prové del menjador i dels esmorzars.

Mantenen els compostadors actius des de l'any 2018.

Disposen de 2 compostadors, un per educació infantil i l'altre per ed. primària.

Cada any extreuen el compost madur per aplicar-lo a l'hort escolar.

L'alumnat de cicle superior (5è i 6è) són els encarregats de la recollida de cubells i gestió del compostador.

Cada dos anys duen a terme l'activitat «El Misteriós Compostador» per educar els nous alumnes en la gestió de residus.

El professorat es mostra molt satisfet pels resultats obtinguts.

NO us perdeu la recepta de l'Escola d'Hosteleria de l'Olivar gran a la secció fes-ho tu mateix

Moda de baix impacte

La Cara Fosca de la Moda Ràpida: Una Emergència Ambiental Global

Per només 5 euros pots tenir una samarreta nova. Però quin és el cost real per al planeta?

La moda ràpida –el model de producció i consum tèxtil basat en grans volums, baixos preus i renovació constant– s’ha convertit en un dels sectors més contaminants del món. Darrere dels aparadors atractius s’amaga un sistema insostenible que genera milions de tones de residus i pressiona els recursos naturals.

Segons dades de l’Agència Europea del Medi Ambient, entre 2000 i 2015 la producció global de peces de roba es va duplicar. Actualment es produeixen uns 100.000 milions de peces cada any al món.

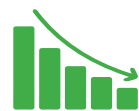
El viatge invisible de la roba rebutjada

A Europa, una persona llença de mitjana 11 kg de tèxtil a l’any, i només un 1% d’aquesta roba es recicla en forma de nova peça.

Quan buidem l’armari o llencem aquella samarreta passada de moda, comença un viatge que sovint desconeixem. Una gran part dels residus tèxtils d’Europa són exportats a països del Sud Global, especialment a l’Àfrica i l’Àsia, amb conseqüències ambientals i socials molt greus.

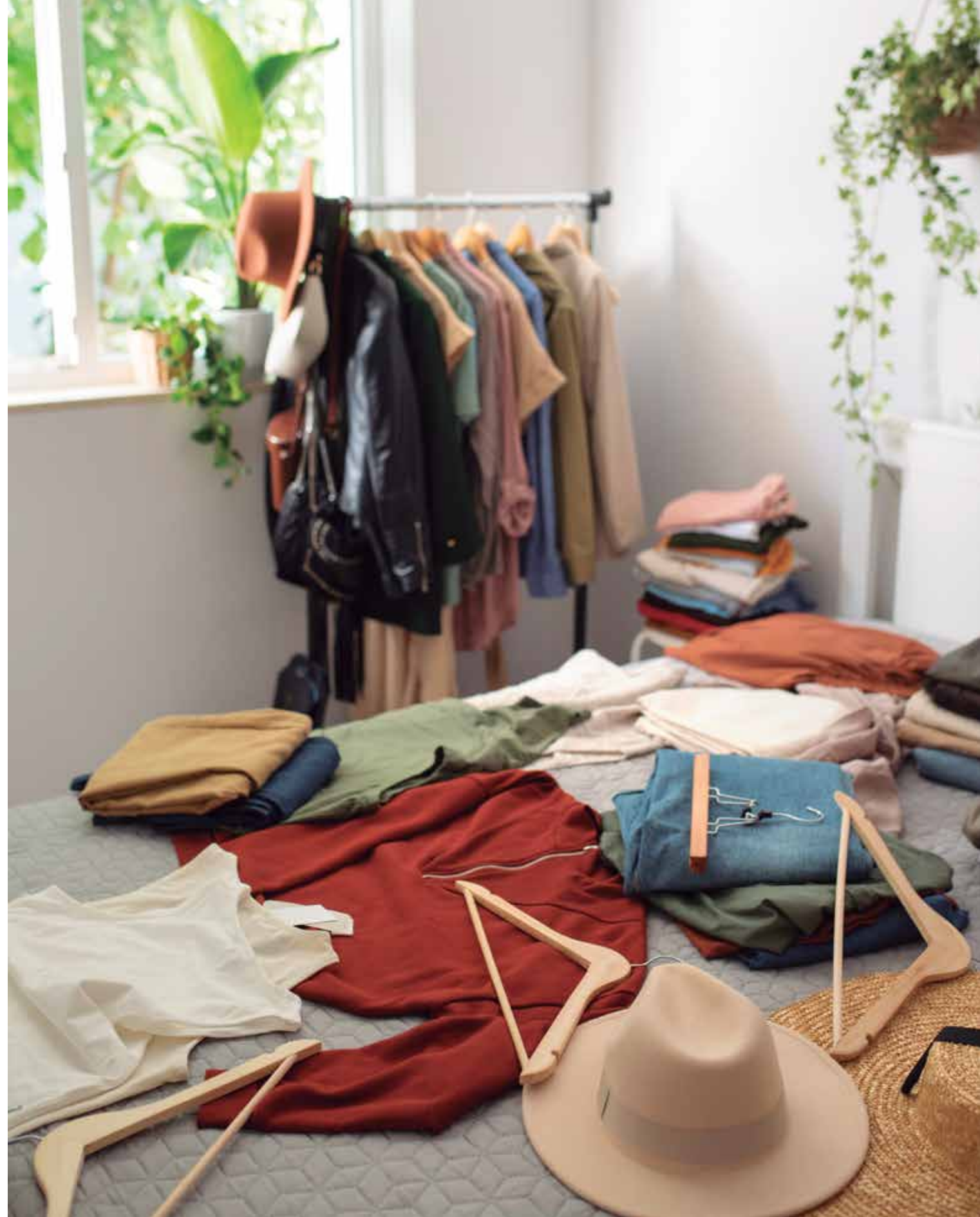
Dades per entendre la magnitud

- La indústria tèxtil és responsable del 10% de les emissions globals de gasos d'efecte hivernacle, més que tots els vols internacionals i el transport marítim junts.
- Es calcula que cada segon s'incinera o s'aboca l'equivalent a un camió de residus tèxtils al món.
- A Europa, es generen uns 5,8 milions de tones de residus tèxtils cada any, i menys de l'1% es recicla per convertir-se en roba nova.
- És responsable del 20% de la contaminació d'aigua dolça a nivell mundial, a causa dels tintats i processos químics.
- Per fabricar uns texans es poden gastar fins a 10.000 litres d'aigua.

Punts negres al mapa mundial

- Ghana (mercat de Kantamanto): rep tones de roba de segona mà europea. El 40% no es pot revendre i acaba als abocadors o al mar.
- Xile (desert d'Atacama): s'hi acumulen milers de tones de roba no venuda ni reciclada, convertint el desert en un abocador tèxtil a cel obert.
- Índia, Pakistan i Kenya: reben roba que sovint no es pot reutilitzar, creant un problema de residus externs que col·lapsa els sistemes locals.

Què està fent Europa?

- La Unió Europea ha començat a legislar per fer front a aquest problema estructural:
- Estratègia de la UE per a tèxtils sostenibles i circulars (2022): marca el camí per a productes més duradors, reutilitzables, reparables i reciclables.
- Responsabilitat Ampliada del Productor (RAP): Es preveu que les marques de roba assumeixin el cost de la recollida, classificació i reciclatge de les peces que posen al mercat.
- Objectiu 2025: Abans del 2025, tots els estats membres hauran de recollir separatament els residus tèxtils, com ja es fa amb el paper o el vidre.
- Combatre l'obsolescència estètica i promoure el consum conscient.

Com aplicar-ho a nivell municipal?

- Els ajuntaments tenen un paper clau per fer front al repte:
- Implantar contenidors específics per a tèxtils en punts accessibles, amb col·laboració amb entitats socials o cooperatives.
- Impulsar tallers de reparació i reutilització de roba, amb vincles amb escoles o centres cívics.
- Establir aliances amb empreses locals per afavorir la segona mà i l'economia circular.
- Fer campanyes de sensibilització sobre l'impacte de la moda ràpida i promoure un consum conscient.
- Adquirir roba sostenible en compres públiques, priorititzant empreses amb criteris ambientals i socials.

La roba no és només una qüestió de moda:

és una qüestió ambiental, social i ètica. Cada peça que no comprem, que reparem o que reutilitzem, és una acció directa per frenar un sistema que ofega persones i planeta.

Els municipis, amb una visió local però una mirada global, poden esdevenir punts d'inflexió en aquesta transformació. Perquè vestir-se no hauria de despollar el planeta.

A Catalunya hi ha diverses associacions i entitats d'economia social i solidària que treballen en el reciclatge tèxtil amb un doble objectiu: reduir residus i generar ocupació per a col·lectius vulnerables. Aquestes entitats combinen acció ambiental i inclusió social a través de la recollida, classificació, reutilització i venda de roba usada.

1. Roba Amiga • Què és: Xarxa d'entitats d'inserció social que recull roba usada arreu de Catalunya. • Què fa: Recollida, classificació, reutilització i reciclatge tèxtil. També gestiona botigues de segona mà. • Inserció: Ofereix itineraris d'inserció sociolaboral a persones en risc d'exclusió. • Web: www.robaamiga.cat	
2. Solidança • Ubicació: Sant Joan Despí (Baix Llobregat), amb cobertura a Barcelona i rodalies. • Activitats: Recollida i gestió de roba, formació i inserció laboral, tallers de reutilització i sensibilització ambiental. • Botigues: "Solidança/Ropa Amiga". • Web: www.solidanca.cat	
3. Formació i Treball • Ubicació: Badalona, però amb presència a diverses comarques. • Fundada per: Càritas Diocesana de Barcelona. • Què fa: Recollida de roba (projecte Moda re-), neteja, venda a botigues de segona mà i inserció laboral. • Web: www.formacioitreball.org	
4. Andròmines • Ubicació: Montcada i Reixac. • Projectes: Inserció laboral, recollida selectiva, tallers de reutilització creativa i sensibilització. • Àmbits: Tèxtil, RAEE (electrònica) i altres fraccions. • Web: www.andromines.net	
5. Moda re- • Projecte impulsat per Càritas, amb presència a diverses diòcesis catalanes. • Web: www.modare.org/	
5. Fundació Humana • Present a Catalunya, però més orientada a cooperació internacional. També ofereix punts de recollida de roba usada. • Web: www.humana-spain.org	

Posem dades al malbaratament alimentari

Actualment, es calcula que a Catalunya i a la comarca de l'Alt Empordà es malbaraten el 10% dels aliments que comprem. Els estudis també especifiquen que cada persona malbarata aproximadament 35 kg d'aliments anuals. Si apliquem aquesta mitjana a l'Alt Empordà, amb una població aproximada de 140.000 habitants, es podria estimar que es malbaraten unes 4.900 tones d'aliments cada any. Cal destacar que aquesta és una estimació basada en la mitjana catalana i que les xifres reals poden variar.

Moltes vegades, a les nostres cases, contribuïm al malbaratament alimentari perquè no sabem com transformar aquell producte que han quedat oblidat a la nevera o que estan a punt de caducar. Des de l'escola d'hostaleria volem posar el nostre granet de sorra per ajudar a pal·liar aquest problema, amb el millor que sabem fer: cuinar.

Receptes que poden contribuir a pal·liar el malbaratament alimentari a les nostres cases:

CREMA DE VERDURES AMB ACOMPANYAMENTS

INGREDIENTS

- Restes de verdures que tinguem a la nevera (ceba, pastanaga, porro, enciam, carbassó, carbassa, patata, moniato, carxofes, pèsols, mongeta verda, cigrons bullits, mongeta seca bullida,...)
- Caldo de pollastre o verdures
- Oli d'oliva
- Sal i pebre
- Acompanyaments (formatge, crostons de pa torrat, tahina, fruits secs (pipes, lli, sésam...), Espècies (pebre, jengibre, cúrcuma,...)

ELABORACIÓ

- Netejar les verdures i tallar a daus mitjans regulars
- En una olla amb oli afegir les verdures tallades i coure a foc suau durant uns 5 minuts, amb l'olla tapada
- Afegir el caldo de pollastre o de verdures fins a cobrir i bé les verdures i deixar coure
- Apagar el foc quan totes les verdures estiguin cuites
- Condimentar amb sal i un raig d'oli d'oliva
- Triturar fins que quedi una textura fins i homogènia

I A MÉS:

Per fer la crema una mica més especial i donar-li un toc divertit la podem condimentar amb alguna espècie com el jengibre o la cúrcuma. O enriquir-la amb una cullerada de tahina o llet de coco

També podem complementar la crema amb acompanyar com daus de formatge, crostons de pa, llavors de pipes de girasol o carbassa...

Fem que les nostre verdures que ens han quedat amagades a la nevera i estan una mica pansides brillin a la nostra taula

VERDURES ENVINAGRADES

INGREDIENTS

- Verdures de consistència dura (ceba, pastanaga, remolatxa, col verda o lombarda, pebrot, ravenet, alls, coliflor, cogombre
- 250 ml d'Aigua
- 250 ml de Vinagre blanc o de poma
- 1 cullerada de sal (millor sense iode)
- 1 cullerada de sucre (opcional, per equilibrar l'acidesa)
- Espècies al gust (llavors de mostassa, pebre en gra, anet, all, llorer, bitxo, farigola, sajolida,...)

ELABORACIÓ

- Esterilitza els pots: Bull-los durant 10 minuts o renta'ls bé amb aigua calenta.
- Prepara les verdures: Talla-les a bastonets, rodanxes o floretes segons el tipus.
- Omple els pots: Col·loca les verdures ben apretades dins del pot juntament amb les espècies.
- Fes la salmorra: En un cassó, escalfa l'aigua, el vinagre, la sal i el sucre fins que es dissolguin. No cal que bulli.
- Abocar la salmorra: Omple el pot fins a cobrir les verdures completament.
- Tanca i deixa refredar a temperatura ambient.
- Deixa reposar a la nevera com a mínim 24 hores (millor 3-5 dies perquè agafi més sabor!).

Es conserven bé a la nevera durant 1-2 mesos!

Una altra manera de conservar i de menjar-nos aquelles verdures que han quedat oblidades i de disfrutar-les d'una forma diferent.

Fes-ho tu mateix

VIDRE

El vidre és un material que es pot reciclar infinitat de vegades en altres recipients. Però això no vol dir que no puguem pensar en reutilitzar-lo. Si els pots de vidre són fàcilment reutilitzables per al mateix ús pel qual han estat creats, les ampolles poden tenir altres opcions. Una d'elles és aprofitar-les per a fer de peu d'un llum.

Tècnica: l'ampolla es pot puntar o decorar amb esmalts o deixar-la amb la mateixa etiqueta de la beguda que contenia. Cal comprar una porta làmpades per a ampolles que incorpora un tap de suro. La creativitat també la hi podeu posar amb la pantalla, que podeu personalitzar amb la tècnica del decoupage amb tovallons, amb pintura o bé fer-ne una amb cordill utilitzant la base metàl·lica de la pantalla.

CARTRÓ

Les oueres són d'un material molt mal·leable quan es mullen, en aquest cas les hem utilitzat per fer unes gerres per a posar flors. Necessitarem una ampolla de plàstic per fer de recipient de base, tallat a l'alçada que us agradi.

Per folrar l'ampolla de plàstic tallarem els cartrons dels ous i els mullarem amb aigua sense deixar-li en contacte molta estona. Això tornarà el cartró flexible i li farem agafar la forma al voltant de l'ampolla de plàstic plegant-lo com si fos un acordió.

Fixarem els cartrons a l'entorn de l'ampolla amb gomes elàstiques o cordill per tal que s'assequi amb la forma que li hem donat. Un cop sec, amb una pistola de silicona calenta podrem enganxar els cartrons entre ells que ja tenen la forma desitjada.

Després els podeu decorar, pintar, fer-hi decoupage... i ja estan llestos per a posar-hi flors.

FES-HO TU MATEIX

ROBA

Moltes vegades ens queda roba vella que no ens posem o que s'ha esquinçat, camises, estovalles, llençols, draps... No es poden reutilitzar però si els podem donar un nou ús. Per això hem tallat quadres de diferents robes, hem fet una composició de colors i els hem cosit entre ells utilitzant la tècnica de patchwork. Per a fer-ho és interessant cosir tots els quadres d'una fila entre ells i després cosir les files resultants entre elles.

Per tal que el treball quedi més ben acabat tallarem un tall de llençol a la mida dels quadres cosits, l'encarem els drets de les dues robes i cosim a l'entorn deixant un forat sense cosir per girar la labor. Un cop girat planxarem i farem un repunt a 1 cm de l'entorn per tancar la labor.

Ara ja el podeu fer servir d'estovalles. Manta per posar a terra o al sofà....

ENVASOS

Moltes vegades hem vits reutilitzar i decorar caixes e fruita, sobretot de maduixes. Però hi altres envasos que també ens poden donar opcions, com és el cas d'una caixa d'ostres.

Acostumen a estar fetes amb fullola i tenen tapa del mateix material. En el nostre cas ens hem proposat de fer una safata folrada de roba. Per això agafarem una roba amb un estampat adient per que la volem fer servir, nosaltres hem triat la fruita. Amb cola blanca rebaixada amb una mica d'aigua envoltarem primer l'exterior de la safata i després la part interior. A la intersecció entre les dues robes hi posarem una cinta amb silicona calenta per fer un millor acabat.

També hi podem posar unes nanses de corda amb una grapadora i fer el mateix amb la tapa de la caixa per donar la opció a tancar-la.

Segona mà a l'Alt Empordà

Aquí us en posem una mostra:

- **SECOND COMPANY FIGUERES.** C/ Nou, 131. Figueres. Tel. 872 020 549
- **SEGUNDAMANOFIGUERES.** C/ Progrés, 23. Figueres. Tel 639 329 546
- **SEGONA MA. LA PRIMA** C/. Méndez Núñez, 19. Figueres. Tel 632 256 188- 631 592 463
- **SEGONA MÀ- EUROPA** C/Vilallonga. Figueres
- **LA TABERNA LLIBRERIA** (C/. Narcís soler, 6). Llibres.
- **VINTAGE E SEGUNDA MANO.** C/ Col·legi, 17. Figueres. Tel 640 731 130
- **ROBA AMIGA** C/ Vilafant, 32-34. Figueres Tel 654 800 941
- **CÀRITAS** Espai amb cor C/Carrer Clerch i Nicolau, 5 . Figueres
- **RIERA DAVIU** Venta electrodomèstics i reparacions. C/ Torres i Bages, 19 Figueres.
- **FISATEC** Servei tècnic televisors (carrer Sant Antoni, 126 Figueres)
- **Artesania Barroso** Reparacions cadires balca C7 Consol, 25 Castelló d'Empúries.
- **Can Surià** Reparacions bicicletes C/ Fortià, 8. Figueres.
- **PUJADES TAPISSERS** C/ Mendez Nuñez, 53, Figueres.
- **TAPISSERIA JOAN'S** C/ Col·legi, 6. Figueres.
- **ATELIER DE PERALADA** Arranjament de roba (Sílvia Massa)
- **Establiment Singer** Arranjament de roba C Forn baix, Figueres
- **El sabater del barri** C/ Sant Llàtzer, 42 Figueres
- **Gaia** Productes neteja i cosmètics a granel C/ Caamaño, 10 Figueres
- **Can Tulsa** Fruits secs i llavors a granel (Plaça del Gra)
- **Forn la Barceloneta** Galetes a granel
- **La fàbrica del cartutxo** Recàrrega i venda de cartutxos de tinta i tòner. C/ Nou, 58 Figueres.

MERCATS 2a MÀ

No us perdeu les agendes municipals amb nombrosos mercats i fires de segona mà, intercanvi o brocanTERS. En teniu de periòdics a Figueres, Bàscara, Torroella de Fluvià, la Jonquera o Vilajuïga...

